

ÅRSRAPPORT 2019

Foto: Audun Rikardsen, Ørnas kongerike, 2015-2018 ca. Innkjøp til samlingen 2019

Styrets beretning

Preus museum er det nasjonale fotomuseet og skal dekke de kunstneriske, kulturhistoriske og tekniske sidene ved fotografiet. I budsjett for 2019 fikk museet ansvaret for å forvalte Filmmuseets samling og midler til to ansette som skal arbeide med museets egen samling, i hovedsak den tekniske delen, og med Filmmuseets samling. I løpet av året har det blitt tilsatt arkivar for den tekniske delen av museets samling og fotograf. Preus museum har også gjennomført flyttingen av Filmmuseets samling fra Oslo til Horten.

Utvikling

Med flere stillinger innenfor forvaltning har museet nå begynt å planlegge for en mer effektiv måte å arbeide med samlingsforvaltning. Under året har det gått mye tid gått til å flytte Filmmuseets samling fra Oslo til Horten. Samlingen er både omfattende og kompleks. Forskning- og samfunnsrolle- prosjektet har også bidratt til museets utvikling med ny kunnskap om nyere norsk fotohistorie og demokratiseringen av fotografiet innenfor den digitale utviklingen.

Bevaring

Magasinforholdene er fortsatt en utfordring for museet. Museet har gjort de tiltak som har vært mulig for å bedre dagens situasjon og er i dialog med Kulturdepartementet for en varig løsning. Preus museum håper at museumsmeldingen kan gi signaler om museets fremtid og samtidig løse magasinproblematikken. Som tidligere år har samlingsdeler blitt flyttet for å skape bedre forhold og sikkerhet.

Formidling

Museet har vist åtte utstillinger i museet samt ni utstillinger på Fotografiets dag. I løpet av året har museet gjennomført 15 forskjellige arrangementer fra foredrag til workshops. Preus museum er en del av Den kulturelle skolesekken i Vestfold og tilbyr et bredt formidlingstilbud. Museet jobber aktivt med hjemmesiden og sosiale medier som plattform for formidling.

Nasjonale oppgaver

Museet har mange nasjonale oppgaver som har stor betydning for museumsfeltet. Hvert år tilbyr museet workshops innenfor bevaring av fotografi som har og har hatt betydning for utviklingen av bevaringen av fotografi innenfor norske museer. I tillegg svarer museet på henvendelser omkring bevaring og fotohistorien, leder Fotonettverket og arrangerer Landskonferanse Foto sammen med NB. Museet tar også vare på den immaterielle kulturarven gjennom workshops og mørkeromskurs for å holde kunnskapen om analog fotografi ved liv.

Nettverk

Preus museum er leder av Fotonettverket, ABM-nettverket for bevaring og formidling av kulturhistorisk fotografi, som har 40 medlems institusjoner. Nettverket har to møter i året med målsetting å styrke fotografi, øke kunnskap omkring bevaring og dyrke de faglige samtalene. Møtene ble i 2019 var i Horten og i Oslo. Fotonettverket skal også bidra til samarbeid, felles prosjekter og kunnskapsoverføring. Preus museum deltar i Kunstnettverket, Samtidsnettverket samt både nordiske og internasjonale nettverk. I oktober arrangerte Nasjonalbiblioteket og Preus museum Landskonferanse Foto 2019 i Oslo med tema "Norsk fotohistorie 9. april 1940 til 22. juli 2011: "Underveis". I november var Preus museum vert for det internasjonale kuratornettverket Oracle med 58 deltakere fra hele verden.

Økonomisk situasjon

Preus museum har kontinuerlig drift og årsregnskap er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Fond til innredning av nytt museum har siden opprettelsen hvert år vært inntektsført i takt

med avskrivningen av innredningen med kr 203 000. Ettersom fondet i 2016 i sin helhet ble inntektsført, fremkommer avskrivningen fra 2017 og fremover i sin helhet som kostnad på kr 197 000 pr. år. Derav et budsjettert underskudd på kr 197 000.

Preus museum mottok i 2019 kr 13 885 000 i ordinært driftstilskudd fra Kulturdepartementet. Av ordinært tilskudd er kr 205 738 benyttet til innkjøp til Statens samling. Museets inntektsførte egeninntekter på kr 3 814 686 omfatter både salgsinntekter, billettinntekter, tjenester og støtte fra offentlige og private fond.

Administrative forhold

Museet hadde 12 årsverk fordelt på 18 personer. I tillegg kommer ekstrahjelp til to årlige arrangementer og annen innleid hjelp. Totalt hadde museet 11,73 lønnede årsverk. Av dette var 8,76 årsverk kvinnelig ansatte og 2,97 årsverk mannlige ansatte. Museet tar sikte på likeverdig fordeling mellom kjønnene. Det legges vekt på mulighet for faglig utvikling og tilpasset arbeidstid. De ansatte er tariffbundet. Sykefraværet var på 6,25 % hvorav 5,25 % var sykmeldinger (hovedsakelig en langtidssykemelding helgevert). Av 6 styremedlemmer er 2 kvinner og 4 menn. Det ble avholdt fire styremøter og behandlet 28 saker.

Arbeidsmiljø

Museet er IA-bedrift. Det har ikke forekommet arbeidsskader. Museet har verneombud og følger reglene for HMS-arbeid. Museet har utarbeidet øvelse og opplæringsplan for brannvern og har en tilfredsstillende rutine når det gjelder sikkerhet. Direktøren og de ansatte arbeider for et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Styrets sammensetning er endret. Litt Woon Long og Vegard Skuseth gikk av som styremedlem og vararepresentant. Hanne Jakhelln og Per-Olav Torgnesskar (vara) tiltrer i 2020.

Horten, 11. februar 2020

 Nils Øveraas	 Målfrid Grimstvedt	 Hans Jørgen Brun
 Sigurd Sandmo	 Hanne Jakhelln	 Jens Gold
 Ingrid Nilsson		

Forvaltning

Innledning

Langsiktig mål for Preus museum er nye magasiner på Karljohansvern og museet er i samtaler med Kulturdepartementet om dette. I påvente av nye magasiner, arbeider museet med å ordne og katalogisere samlingen. I løpet av året har museet i hovedsak arbeidet med materialet til utstillinger og prosjekter. I tillegg har museet flyttet Filmmuseets samling fra Oslo til Horten

- Mål for forvaltningen av samlingen.
- Fortsatt arbeid med bevaring av samlingene
- Gi samlingen bedre oppbevaring gjennom flytting og nedfrysing
- Økt registrering og digitalisering av samling
- Kurs for alle ansatte i håndtering av samlingen

Bevaring

Museet har fortsatt arbeidet med å rydde og organisere i magasinene for å skape bedre forhold og plass for samlingen. En gjennomgang av trykk ble prioritert og plassert i biblioteket.

For å frigjøre plass i gjenstandsmagasinet ble det satt i gang et prosjekt for å katalogisere, digitalisere og emballere de innrammede bildene lagret i gjenstandsmagasinet på loftet. Det var mye fotografi, men også maleri, trykk og sammensatte kunstverk. Til sammen 481 bilder ble behandlet. De fleste er nå flyttet til magasin B, der de utgjør 26 hyllemeter. Noen av maleriene er hengt opp som utsmykking i biblioteket. En liten rest er fremdeles i gjenstandsmagasinet.

- Eadweard Muybridge-trykkene ble tatt ut av rammer, systematisert, registrert i Excel og plassert i skuffeskapene. (103 stk.)
- De to trykksamlingene som finnes i samlingen (ca. 450 stk.) er gjennomgått, systematisert og plassert i skuffeskapene.
- Plakater fra tidligere utstillingsvirksomhet ved Preus fotomuseum og andre, norske fotografiutstillinger, er gjennomgått og systematisert, men er ikke helt avsluttet. Det dreier seg om noe over 100 forskjellige plakater, mange i flere eksemplarer.
- Arbeidet med å fryse ned negativmateriale ved museet fortsetter, og det er kjøpt inn enda flere fryseskaper.

Aksesjoner

Preus museum har i 2019 kjøpt og mottatt følgende:

Innkjøp:

- Fire norske Daguerreotypier

- Bilde fra Utøya, Helge Mikalsen
- Sju digitale filer som kan skrives ut, Helge Skodvin
- 13 digitale filer som kan skrives ut, Audun Rikardsen
- 2 bilder av Lee Miller
- 2 bilder av Rune Eraker

Gaver:

- Ett album med amatørbilder fra Middelhavscruise, ca. 1890-1900
- Samling av stereoskopiske amatørbilder med betraktere
- 29 nylagde kopier av gammelt fotostudio i Albania
- Fire trykte fotografier av Knut Bry
- Diverse kameraer og ett print
- Stereotitteskap og sammenleggbart grafoskop, samt diverse stereobilder
- Ett album med amatørbilder fra Horten og Åsgårdsstrand, ca. 1899
- Storformatkamera og to fargebilder
- To kameraer pluss stativ
- Tillegg til tidligere overført materiale, Arne Walderhaug
- Fire positiver fra Signe Marie Andersen
- Diverse materiale fra Cato Arveschoug
- Stor print fra Jacob Gils
- Kameraer fra norsk amatørfotograf
- Klipparkivet til Espen Tveit
- 45 gaver til den tekniske delen av samlingen

Til sammen 34 fotografiske verk, 36 bilder samt et klipparkiv og supplement til avlevert negativarkiv

Utlån

Museet lånte ut tre fotografier samt hele årgangen av DADA-magasinet 291 til Henie Onstad Kunstsenters utstilling Monster DADA.

Videre har KODE i Bergen lånt to kameraer og en brosjyre fra Nerlien i forbindelse med deres Munch-utstilling The experimental self.

Det er også utlånt tre fotografier og tre postkort fra Madame d'Ora arkivet til utstillingen Der Grosse Bruch ved Stadtmuseum Graz, Østerrike.

Også i 2019 fortsatte museet samarbeidet om en utstilling i foajeen til Horten kino (Ett kamera + 14 fotografiske kopier, Bauhaus) og Marianne Heske fotografier i VIP-rommet på Gardermoen. (9 stk.)

Katalogisering og digitalisering

Primus

Det er nå totalt 24.184 poster i Primus knyttet til 42.503 objekter. Totalt er det katalogisert 11.533 fotografiposter som gir tilgang til 23.917 fotografier. Det er startet et arbeid med gjennomgang av Primus for å kartlegge status til start av bruk av PrimusWeb og Digitalt museum.

Katalogisering av fotografi

I løpet av året er det katalogisert 310 nye poster, og gjort endringer på 466 poster. Slike endringer er oftest omfattende, da det som finnes av data fra før kan være bare et bilde med nummer. Videre er det katalogisert to album med til sammen 42 sider, disse ligger i gjenstandsmodulen.

Katalogisering av gjenstander

Totalt er det katalogisert 2.815 gjenstandsposter som gir tilgang til 3.320 gjenstander. 558 poster er knyttet til objekter i bildesamlingen, som album og kunstverk, mens de resterende 2.292 postene er knyttet til gjenstander fra teknisk samling. Det er gjort 231 stk. nyregistreringer for teknisk samling. Det ble jobbet med 243 poster i år. Gjennomgang av eksisterende katalogdata er ofte komplisert og tidkrevende, i tillegg til at det innbefatter korrektur og nyregistreringer.

Arbeidet med den tekniske samlingen i Preus museum har tidvis gjennom årene vært stilt i bero på grunn av manglende ressurser. Endringen i 2019 med nye stillinger har ført til at museet har kunnet starte en systematisk gjennomgang av forholdene i lager og magasin, og ikke minst for katalogdata og status i Primus.

Det er videre startet et planarbeid med omorganisering i magasinene, grunnet prekære plassbehov og for å kunne opprette en arbeidsløype for registrering og fotografering etter prioriterte utvalg i 2020.

Asta

Preus museum benytter Asta til registrering av privatarkiv og rene fotoarkiver. Per 31.12.2019 er det registrert to arkiver i Asta på til sammen 53 hyllemeter. De to er arkivet etter Leif Preus (1928-2013) og Elisabeth J. Meyer (1899-1968).

- Totalt er der det ordnet og registrert 15 hyllemeter arkiv.
- I 2019 er ytterligere to arkiv klargjort og registrert for innføring i Asta. De to arkivene inngår som forskningsmateriale knyttet til prosjektet Norsk fotohistorie 9.april 1940 til 22. juli 2011.
- Det er arkivet etter Nils Andreas Jacobsen ca. 3 hyllemeter og Studio Pan ca. 50.000 fotografier samt 2 hyllemeter privatarkiv.

Digitalisering

Preus museum har totalt ca. 29000 filer tilknyttet billedsamlingen, 2770 knyttet til teknisk samling og 600 knyttet til filmmuseet.

Produksjon av digitale filer: I 2019 ble det i henhold til arbeid med samlingen digitalisert 675 filer internt og 770 eksternt. Av de 770 er 600 knyttet til Filmmuseets samling de andre 170 er til den tekniske delen av samlingen. Totalt er det skapt 1445 nye filer.

Henvendelser/besøk

Henvendelser

Det er kommet 73 spørsmål og henvendelser fra publikum til bildesamlingen som har hatt behov for omfattende faglig svar.

Med en styrking av ressurser til teknisk samling og vårt ansvar for forvaltningen av Filmmuseets samling, har vi sett en økning i antall henvendelser som må besvares ut fra museets mandat. Siden medio 2019 har vi hatt 30 henvendelser til kamerasamlingen, som har resultert i 7 aksjesjoner/gaver. Det har vært 9 henvendelser i relasjon til tekniske samlinger generelt. I tillegg har vi hatt henvendelser relatert til Filmmuseets samling, som delvis har vært behandlet som en del av samlingen eller utsatt til innværende år i påvente av formelle avtaler med Nasjonalmuseet. Blant disse er Bygdekinoen, Ivar Rødningen, Aprilfilm ved Mette Jackson og Nasjonalbiblioteket.

Besøk

- Henie Onstad i forbindelse med utlån
- Finske fotomuseet i forbindelse med Pictorialismen
- En kurator fra Saint Louis Art Museum, for å se på samlingen til museet
- Finnmark fylkesbibliotek tre dager i Meyers Arkiv
- OKK for å se på OKKs arkiv
- Norsk polarårbok for å se Meyers arkiv
- New York public Library for å se polarmateriale
- Freelance dramaturg/ regissør for å se Meyers arkiv
- Kunsthøgskolen i Oslo for å se diverse fotogravyrer
- Besøk av to representanter fra Fotografie Forum Frankfurt i forbindelse med deres planlegging av den norske deltakelsen på Bokmessen i Frankfurt i oktober
- Kultursjefen i Odda kommune i forbindelse med deres etablering av et Knud Knudsen senter
- Samlingsavdelingen fra Vest-Telemark Museum; datter til Ragge Strand vedrørende bokprosjekt
- Direktøren for Fotomuseet Antwerpen, Nederland

- Representant fra Rustkammeret i Trondheim som ønsker å overta deler av utstillingen Krigstid 1935-50

Filmmuseet

Foto: Jens Gold

I statsbudsjettet for 2019 fikk Preus museum i oppdrag å ordne Filmmuseets gjenstandssamling; "Det foreslås å øke tilskuddet til Preus museum for å få på plass fagpersoner til registrering av film og fototekniske gjenstander både i museets egne samlinger og i det tidligere Filmmuseet. Filmmuseet er fra 1. januar 2018 en del av Nasjonalmuseet, men det vil være naturlig å gjennomføre katalogiseringen av den tekniske, filmhistoriske samlingen i regi av Preus museum - i samarbeid med Nasjonalmuseet og Norsk Teknisk Museum". (Statsbudsjett 2019).

Preus museum utførte oppdraget med å flytte samlingen og demontere Filmmuseets utstilling i Norsk filminstitutt. Flyttingen ble gjennomført i tre faser i løpet av vår og sommer. I hovedsak av museets egne ansatte, i tillegg til eksternt innleide museumsteknikere, bærehjelp og transport. Preus museum har bidratt med mer enn ett årsverk i det samlede arbeidet gjennom 2019.

Preus museum har tilrettelagt lokaler for midlertidig lagring av samlingsdelene i første og andre etasje i Magasin A på Karljohansvern. Dette er lagerlokaler, ikke magasiner. Det er installert enkelt avfuktingsanlegg for klimakontroll i deler av lokalene, i tillegg er det kontinuerlig kontroll av skadedyr.

I løpet av flytteprosessen har det blitt kjørt elleve store lastebiler til Horten. Omregnet i antall pallplasser, utgjør dette 190 paller. De 604 kvm i Magasin A er fordelt likt over to etasjer. Det er plassert gjenstander på varehyller tilsvarende 420 hyllemeter i et areal på ca 300 kvm. I det resterende arealet er materialet plassert på gulv og i pallereoler. Samlingen har en komplisert karakter fra små mekaniske gjenstander til svære, tunge elektriske ting knyttet til filmindustrien.

Biblioteket

Bibliotekets tilvekst var på 121 bind og det er totalt registrert i Micromarc: 14531 bind Antall fjernlån til eksterne bibliotek: 29

Det ble abonnert på 45 tidsskrifter i løpende tilvekst, hvorav to tidsskrifter er nye for 2019: Tribe Photomagazine og Photographies.

Besøkende antall i biblioteket: ca. 1373 i tillegg har det vært kortere besøk innom på Fotografiets dag.

Museet har en 40% stilling til arbeid med biblioteket. En stilling som skal dekke innkjøp til samlingen, katalogisering og formidling av biblioteket. Biblioteksansvarlig har vært en del av museets samlingsgruppe og har startet arbeidet med å jobbe sammen for å finne relevante titler som tilskudd til eksisterende samling.

Fokus i år har vært på å katalogisere innkjøpt gjort sent i 2018 og gjøre innkjøp som supplerer utstillinger og arbeid som gjøres ved museet. I november 2019 besøktes Paris

Photo som har alt større fokus på fotoboken. Fotoboken blir alt mer et eget verk og det var et tilfelle til å knytte kontakt med forskjellige forlag og kjøpe inn unike bøker til biblioteket. Bøker som kan brukes i formidling.

Biblioteket har hatt åpent torsdager og fredager fra 12:00-15:00 og ved spesielle arrangementer som fotografiets dag, foredrag, julemarked og barnas fotodag samt etter avtale. Biblioteket har også åpent for at besøkende kan gjøre avtaler i helgene for å kunne bruke arbeidsplassene i biblioteket selv om ikke bibliotekar er tilstede.

Formidling i biblioteket

Biblioteket har vært brukt som rom for formidling med skoleklasser og voksenopplæringa. I tillegg har medielinjen ved Horten videregående vært på besøk for en orientering om biblioteket og hva det kan brukes til. Biblioteksansvarlig har også opprettet kontakt med Horten bibliotek for å informere fribyforfatter om mulighetene for å kunne bruke biblioteket som arbeidsplass og sosialt møtested. Fribyforfatter, Horten biblioteks sjef og fribyforfatterkontakt var på besøk på museet for omvisning og lunsj med museets ansatte.

Vi har gjennomført to fotografsamtaler i biblioteket. I juni var Terje Abusdal på museet og snakket om sitt arbeid i samtale med biblioteksansvarlig. I november var Jo Straube og snakket om prosjektet sitt «det norske bibliotek», et arrangement i samarbeid med Litteraturuka i Vestfold.

I anledning Bokåret 2019 har Preus museum lagt ut tekster om bøker fra biblioteket som en formidling av bibliotekets allsidige samling på nettside og facebook.

Utstilling i biblioteket

I løpet av 2019 har biblioteksansvarlig i samarbeid med fotokonservator startet arbeidet med en egen brevtutstilling i bibliotekets lokaler. Det er gjort klart fire rekker med montere som skal romme brev fra fotografiets tidlige år, tekster og illustrasjoner. Halvannen rekke er klar med utstillingen, mens det resterende arbeidet med utstillingen er planlagt til 2020.

Workshop

I anledning bokåret 2019, ønsket formidlingsavdelingen og biblioteket å samarbeide om en workshop med kunstner Rebecca Jafari med temaet fotoboken. Workshopen var et samarbeid med Trafo som bidro økonomisk.

Gaver

Biblioteket har mottatt 5 større gaver i 2019;

- Leica og Hasselblad kataloger
- En samling innbundet Filmbladet og Filmjournalen fra 1942
- Leica kataloger
- Nasjonalmuseet har gitt diverse fotokataloger, brosjyrer etter Robert Meyers bibliotek/arkiv
- Horten bibliotek har gitt en rekke eldre Preus fotomuseums kataloger

I tillegg har biblioteket mottatt 106 bøker og 8 kataloger fra enkeltpersoner, institusjoner og i forbindelse med konferansen Oracle.

Biblioteksansvarlig deltok på konferanse om spesialsamlinger ved biblioteker i Bergen i desember. Konferanse var nyttig for å knytte kontakter med miljøet og for å se på ulike måter å formidle samlinger på nett blant annet ved bruk av lenkede data.

Forskning

Preus museums mål for året var å skape rom for selvstendig forskning og delta i forskningssamarbeid. Forskningen skal publiseres og gjøres tilgjengelig.

Prosjekt ambrotypier

I forbindelse med forskningsarbeidet rundt våtplatepositiver i samlingen har museet hatt hovedfokus på skader i denne samlingen. Konservering av 17 ambrotypier Preus museum eier den største samlingen av våtplatepositiver i Norge.

Norsk fotohistorie 9. april 1940 til 22. juli 2011

er et fotonettverksprosjekt koordinert av Norsk Folkemuseum, Nasjonalbiblioteket, Teknisk Museum og Preus museum. Høsten 2018 ble prosjektet tildelt treårig støtte under Kulturrådets utviklingsprogram Forskning i museer.

Forskningsarbeidet skal bl.a. lede fram til fagelleverderte artikler, en bok og en utstilling på Preus museum høsten 2021. Per 21.12 er det 19 deltagere fra 9 bevaringsinstitusjoner samt en freelance forsker knyttet til prosjektet. Det er til nå utarbeidet 16 prosjektbeskrivelser og 16 artikkelutkast. Målet er at artiklene skal være publiseringsklare innen 2021. Preus museum er involvert med tre ansatte med totalt 9 månedesverk per år og skal bidra med 3 av i alt 19 planlagte artikler.

Forskningsprosjektets deltagere har til nå utført 20 intervjuer under delprosjektet Fotografen forteller. Av de 20 har Preus museum gjennomført 7 intervjuer. Tre i samarbeid med fotograf og tidligere leder for Norges Fotografforbund. (se også punkt Prosjekter)

Forskning i utstillinger

For egenproduserte utstillinger basert på museets samlinger er det alltid behov for forskning, tekstproduksjon og formidling der forskningen ligger til grunn. 2019 åpnet tre nye utstillinger, som alle var et resultat av over et års planlegging og forskning:

Forarbeidet og identifiseringen av 8 kvinnelige fotografer som ble presentert i utstillingen Krigstid 1935-1950 vil også gå inn i forskningsprosjektet Norsk fotohistorie 1940-2011.

I forbindelse med Verden i 3D ble menneskers ønske om å forstå og produsere bilder som ikke bare er todimensjonale forsøkt formidlet ved hjelp av den store og varierte samlingen bøker, bilder og hjelpemidler som samlingen består av.

Også Edward S. Curtis - mannen, myten og legenden var basert på et omfattende forskningsarbeid som bl.a. omfattet nøye gjennomgang av verket The North American Indian (20 bind) for å identifisere museets over 70 fotogravyrer og 4 originaler. Se mer informasjon under utstillinger.

Formidling

Preus museum skal skape begeistring for fotografi og fotohistorien, bidra til kulturelt- og samfunnsmessig engasjement og gi publikum økt estetisk kompetanse, kunsthistorisk

kunnskap, forståelse for fotografiske prosesser og teknologi. Museet skal vekke nysgjerrighet for eget skapende arbeid og for kritisk granskning av fotografiske bilder.

Preus museum skal være det naturlige sentrum for kunnskap om og formidling av alle sider ved fotografien og fotografiets historie. Det mest spesifikke målgruppearbeidet går mot barn og unge, som vi definerer som den viktigste gruppen innenfor de ressursene vi har til rådighet.

Preus museum har en rekke tilbud til skoleklasser. I forbindelse med utstillingen om Edward S. Curtis bilder av den amerikanske urbefolkningen har 8. trinn hatt omvisning hvor fokus har vært på egen identitet og blikket på de andre. Opplevelse av rommet har vært en del V formidlingsopplevelsen. Elevene har sittet i ring, på puter på gulvet og alle har fått en lapp med sitt eget navn. Dette er for å skape fokus på identitet, men også for å se og kommunisere bedre med elevene underveis i formidlingsforløpet.

For 4. og 5.trinn har det gjennomførts omvisninger i den fotohistoriske utstillingen, og Verden i 3d. Utstillingene har blitt brukt til å snakke om portretter i fotografiets tidlige år, og deres bruk og opplevelse av bilder i dag.

I verkstedsoppgave er det utviklet et opplegg som tar utgangspunkt i portrett med svart/hvitt selfieportrett for ungdomstrinn og buttons med skoleportrett og kollasj for barnetrinn.

Verksteder inkluderer arbeid med fotografi i ulik form. Det arrangeres også analoge mørkeromskurs for elever i videregående skole, som i dag kan sees på som en del av vår immaterielle kulturarv. Arbeid i mørkerom gir en kjærkommen "digital detox" og tvinger elevene til å tenke bevisst rundt fotografi som håndverk.

Det jobbes målrettet med dialogbasert omvisning, slik at elever på besøk møter et museum som også er nysgjerrig på deres egen opplevelse av bildene. Når det gjelder formidling rettet mot et generelt publikum, har museet etter målsetningen hatt faste omvisninger i helgene og guider for de som ønsker å gå på egenhånd. Informasjon om utstillingene finnes på engelsk, både digitalt og som en del av det trykte materialet som deles ut gratis ved ankomst.

Museet har utviklet flere nye tilbud til skoler og hver utstilling har fått egne opplegg. I tillegg har vi gjennomført opplegg for demente ("Møte med minner"). Tilbudet gir mennesker med demens en mulighet til et museumsbesøk hvor fokus er deling av minner, opplevelsen av museumsgjenstander på nært hold og hyggelig samvær med kaffe og kaker. Tema har vært album og egne familieminner.

Museet har også gjennomført omvisning med grupper som ikke har norsk som førstespråk. I undervisningsforløpet "Mitt favorittord" fokuserer vi på ord og elevenes egen opplevelse av bildene. Undervisningen tar utgangspunkt i ord og bilder i museets utstillinger. Forløpet innledes med en kopp kaffe og en presentasjon av dagens program. Deretter skal elevene løse oppgaver som handler om deres personlige opplevelser av utvalgte bilder på museet - og som selvfølgelig handler om norske ord.

Digital formidling

Preus museum skal være aktive på sosiale medier og bruke de som egen formidlingskanal, for å promotere museets arrangementer, utstillinger og samling. Museet har aktive kontoer på Facebook, Instagram og Google business. I løpet av året har vi lagt vekt på å auke informasjon på websider og på sosiale medier og publisere regelmessig.

Facebook brukes aktivt som informasjonskanal og for å få holde kontakt med publikum.

Facebook.com/preusmuseum har økt antall følgere med 14% til 6.045 i 2019 og det er et mål å få flere følgere i det kommende året.

Preus museum har også en aktiv konto på Instagram med en økning av antall følgere på 8% fra 4.800 til 5.200.

I løpet av året publiserte museet 52 Ukens bilder. Det kan være et fotografi, en bok eller en teknisk gjenstand fra samlingen eller pågående utstillinger med en forklarende tekst. Ukens bilde publiseres fredager i lokalavisa Gjengangeren, på hjemmesiden og på Facebook.

Museets nyhetsbrev går ut til 1.187 mottakere, en nedgang fra 24.00 før GDPR ble innført. I 2019 ble det sendt 16 nyhetsbrev med informasjon om utstillingsåpninger, arrangementer og andre aktuelle saker.

Utstillinger

Edward Burtytsky - Man and Earth. Light and Shadows (23.9 2018 - 17.3 2019)

Foto: Helle K. Hagen Foto AS

Kanadiske Edward Burtytsky retter i utstillingen Man and Earth. Light and Shadows blikket vårt mot hvordan naturen formes og påvirkes av menneskets moderne liv. Bildene skildrer sporene av menneskeskapte handlinger som ikke er bærekraftige, og ruinene fra vår industrielle tid.

17.3 2019) Rune Eraker - Det blinde øye (23.9 2018 -

Gjennom åtte billedfortellinger, ledsaget av tekst, introduserer Eraker oss for mennesker som alt har erfart følgene av klimaendringene på kroppen. Han forsøker å åpne øyene våre for hvordan den moderne livsførselen fører til ekstrem tørke, økt nedbør, flere stormer, hav som stiger og permafrost som tiner.

Begge utstillingene synliggjør at klimaendringene ikke rammer rettferdig og at vi alle har et felles globalt ansvar for å skjerme sårbar natur og utsatte grupper.

Kurator: Hege Oulie

Lee Miller - War and Fashion (7.4 -8.9 2019)

Lee Miller - surrealismens muse, modell, krigskorrespondent og motefotograf. Mote speiler sin tid og mote i krig er ofte et svar på det som skjer. Det handler om å opprettholde en normalitet under de vanskeligste forhold. Krigens destruktivitet skaper en hverdag som leder til forandring men også til fornyelse i moten. Lee Miller var en pioner innenfor motefotografiet som

Foto: Tommy Skaug

bl. a. flyttet motefotografiet ut fra salonger og studioer, og til gaten. Utstillingen fortalte om Lee Miller som motefotograf under og etter krigen. Kurator og tekster Karina Ericsson Wärn. Tekster er omarbeidet for Preus museums utstilling. Utstillingen ble opprinnelig produsert av Kulturhuset Stadsteatern.

Ansvarlig for Preus museum: Ingrid Nilsson

Krigstid 1935-1950 (7.4 -8.9 2019)

Perioden 1935-1950 var en tid preget av krig og konflikt i Europa. Utstillingen "Krigstid 1935-1950" synliggjorde åtte aktive norske kvinnelige fotografer som bidro med bilder innenfor sjangrene dokumentar og fotojournalisme i det offentlige rom i perioden: Gerda Grepp, Elisabeth Meyer, Kari Berggrav, Katrine Christie/Aas, Sissel Lie, Alma Braathen, Esther Langberg og Rigmor Dahl/Delphin.

Foto: Helle K. Hagen Foto AS

De fleste av dem er fullstendig ukjente i dag, men de fortjener å bli synliggjort siden de har stått for en betydelig dokumentasjon av en tidsperiode med store kontraster.

Fra Gerda Grepp som rapporterte hjem til Arbeiderbladet fra borgerkrigen i Spania, til svensk-norske Alma Braathen som ble beordret som krigskorrespondent på oppdrag for Dagens Nyheter i Stockholm til å dekke Vinterkrigen. Sammen med Kari Berggrav dokumenterte hun også fra kampene i Narvik i 1940, befrielsen av Nord-Norge i 1945 og Palestina i 1946. Kari Berggrav fotograferte også senere etableringen av FN.

Flere kvinner fotograferte under andre verdenskrig som en del av deres militærtjeneste, som Sissel Lie i Den norske Hærs kvinnekorps i Skottland og Katrine Christie i Little Norway, Canada. Mens Elisabeth Meyer besøkte Tyskland under Olympiaden i 1936, bidro hun også til bilder av dagliglivet under krigsårene i Norge sammen med Esther Langberg og Rigmor Delphin. Meyer Delphin bidro også med bilder fra frigjøringen i 1945.

Utstillingen var et samarbeid mellom Preus museum, Norsk Teknisk Museum, Arbeiderbevegelsens bibliotek og arkiv, Oslo Museum og Tone Svingningen.

Kurator: Hanne Holm-Johnsen

Verden i 3D (29.9.2019 - 04.10.2020)

Fra Leif Preus begynte å samle tidlig på 1970-tallet, var interessen for stereofotografering og -fotografi en av hans pasjoner. Samlingen består av tidlige bøker med øyet og illusjon

Foto: Ana Gonçalves

som tema, stereokameraer, stereofotografier, stereoskop og andre hjelpemidler og møbler som ble produsert for å la seg underholde. Styrken ved denne samlingen er nettopp at den er så omfattende. Slik får vi en mulighet til å se dagens 3D og Virtual Reality i et historisk perspektiv. Det blir en inngang til å forstå at dagens underholdning i stor grad bygger på det som tidligere generasjoner har utforsket og underholdt seg med.

Ved siden av bibliotekets eldste bok, Bartholomeo Zambertis (1473-1543) oversettelse av matematikeren Euklids (ca. 325 - ca. 265 f. Kr.) verk om perspektiv fra gresk til latin 1505, viser utstillingen utviklingen av hjelpemidler til å se på stereofotografi, diverse kameraer og utallige stereobilder, både private og masseproduserte av bl.a. Underwood & Underwood. Både de private arkivene til Hans Grendahl og Birger W. Due er en del av utstillingen, så vel som samtidskunstnere som Arnold Johansen (f. 1953) og Sebastian Sanders (f. 1969).
Kurator: Hanne Holm-Johnsen

Edward S. Curtis- mannen, myten og legenden (29.9.2019 - 04.10.2020)

Foto: Ana Gonçalves

I utstillingen får publikum stiftet bekjentskap med arven etter en fotograf som både er hedret og problematisert. Gjennom motivene som er tatt i tilknytning til Curtis bokprosjekt The North American Indian møter vi både gjenklang av samtidens forhold til den amerikanske urinnvåneren og Curtis oppriktige ønske om å holde fast «et bilde» av deres tradisjonelle levesett.

Ved å hente frem Curtis, henter Preus museum også frem den amerikanske urbefolkningens historie. Dette er en historie som har flere paralleller til samer og norske minoriteters erfaringer med fornorskningspolitikken som har blitt praktisert i vårt eget land. Det gjør at Curtis grandiose og nostalgiske prosjekt har relevans også for norske museumsbesøkere i dag.

I utstillingen presenteres et utvalg fotografavtrykk og fire originale verk signert Curtis fra museets samling. Hans arbeider blir kontekstualisert gjennom ulike fremstillinger av urbefolkninger og minoriteter fra Curtis sin samtid. En mer kritisk lesning blir hentet inn ved å vise deler av utstillingen Deconstructing Curtis: Romanticism vs. Reality kuratert av Lydia Sigo. Utstilling er tidligere vist på Suquamish Museum i 2018.

Kurator: Hege Oulie

STED - Halden fengsel (7.9.2019-)

Utstillingen STED er en offentlig utendørs utstilling som vises i Busterudparken i Halden. Utstillingen ble åpnet 7. september 2019 og vil stå frem til sommeren 2020. Utstillingen viser resultatet av workshopen STED som fant sted i Halden fengsel i mai 2019. Workshopen ble utført av Preus museum i samarbeid med fotograf Tina Enghoff og fengselsprest Kamille Nygård. Under workshopen ble det fokusert på at de åtte innsatte som deltok skulle få uttrykke seg fritt gjennom fotografi og tekst. Bildene og tekstene er produsert og valgt ut i fellesskap med deltakerne og utstillingen er således en historie av, ikke om, de åtte menneskene som deltok i workshopen.

Utstillingen er produsert i Halden fengsel med støtte fra Kulturrådet, Halden kommune

Fra utstillingen STED i Halden

og Sparebankstiftelsen i Halden. Utstillingen er utarbeidet av Preus museum, men vises i samarbeid med Østfoldmuseene - Halden historiske Samlinger som står for den målrettede formidlingen mot lokale skoler. Halden kunstforening som har sine lokaler ved stå for den daglige formidlingen, samt oppsikt og vedlikehold. I tillegg til dette har det i løpet av utstillingen blitt arrangert to mindre tilstelninger hos Kirkens Bymisjon på Møtstedet kafé på togstasjonen i Halden sentrum. Inntektene fra salget av katalogen går også til Kirkens Bymisjons arbeide i Halden da produksjonen av denne er sponset av Sparebankstiftelsen i Halden.

Utstilling av TID - Berg fengsel (1.10.2018-)

Pilotprosjektet TID fra Berg fengsel har i perioden blitt omarbeidet til en omreisende utstilling som har turnert bibliotek i Vestfold. Ved hvert bibliotek har det blitt arrangert et foredrag der prosjektleder eller prosjektmedarbeider har formidlet prosjektet i sin helhet. Utstillingen kom hjem ved å returnere til Berg fengsel i februar. I forbindelse med utstillingsåpningen snakket prosjektleder om prosjektet og det ble også utført en samtale med en av deltakerne, samt assisterende fengselsleder om deres erfaringer fra prosjektet foran en samlet gruppe innsatte og ansatte. Etter dette har prosjektet blitt vist ved flere bibliotek samt på Kulturrådets årskonferanse med temaet utenforskap i oktober.

En Fotohistorie

I museets faste utstilling «En fotohistorie» har det i løpet av året blitt vist to mindre utstillinger på egne vegger og en utstilling om film og historie.

- **Ikoniske bilder fra Preus museums samling (fra mai til 11. august)**

Ikon er gresk for «bilde», brukt i den ortodokse kirken som stedfortredende for det hellige. I dag bruker vi begrepet om et visuelt sterkt bilde fra en spesiell hendelse, et bilde så uforglemmelig at det står igjen som stedfortredende for vår opplevelse av hendelsen.

Utstillingen besto av 16 fotografier, blant andre Nick Uts (1951-) bilde av 9 år gamle Phan Thi Kim Phuc som rømmer fra et Napalmangrep utenfor Saigon, 1972 og Pete Souzas (1954-) bilde av Situasjonsrommet i Det hvite hus under attentatet på Osama Bin Laden i 2011.

- **Huskebilder (18. august - 4. januar)**

Utstillingen «Huskebilder» var et samarbeid mellom USN (Universitetet i Sørøst-Norge), barnehager i Horten kommune og Preus museum. Utgangspunktet var Barnekonvensjonens 30-årsjubileum og målet var å gi innsikt i barnas hverdag.

Barna som deltok i prosjektet, var fem år gamle og skulle snart begynne på skolen. Oppdraget de fikk var å fotografere det de ville huske fra barnehagen. Minnene barna ville ha med seg kan gi oss mer kunnskap om hva som er viktig for dem. Det kan også være noe annet enn mange voksne tror. Fotspor i sanden. Et helt spesielt sted bak

Foto: Ana Gonçalves

en stein. Hulen som finnes under et bord. Hva er det femåringene vil huske fra et liv i barnehagen? 39 femåringer fra fire barnehager deltok med seks bilder hver. Bildematerialet går inn i Preus museums samling og vil brukes til forskning på USN.

- **Film og fotohistorie**

Utstillingen i den ene Snøhvitmonteren ble byttet ut i forbindelse med at utstillingen Verden i 3D skulle lages, og noen av gjenstandene skulle brukes der. I og med at Preus museum dette året fikk ansvaret for å ta vare på gjenstandene i Filmmuseet, ønsket vi å lage en mini-utstilling som viser historien som forener både film og fotografi.

Siden fotografiets tidlige barndom har mennesker også vært opptatt av bevegelige bilder. Preus museum har en samling tekniske apparat og innretninger som dekker det vi kjenner som opptakten til filmens verden av optiske illusjoner, og dens videre utvikling frem til 1930 tallet. Utstillingen viser et utsnitt av utviklingen fra bl. a. Reynauds Praksinoskop (1877), Muybridges seriefotografering (ca 1879), Baloptikon 35 mm filmfremviser (1905) og Baby Pathé 8mm filmfremviser (1921).

Gjenstandene som vises er hentet fra Preus museums egen samling, med unntak av et par gjenstander fra Filmmuseet. Bildematerialet er hentet fra samlingen av trykk, litografier og tegninger.

Utstillinger Fotografiets dag

Fotografiets dag var arena for flere mindre utstillinger som museet produserte selv, eller i samarbeid med andre.

Foto: Tommy Skaug, festivalutstillinger Audun Rikardsen

- Festivalutstillinger Audun Rikardsen
- Christian Houge med prosjektet Residence of Impermanence

- Lill-Ann Chepstow-Lusty med prosjektet Paglia for Peace
- Helge Skodvin med prosjektet A Moveable Beast
- Chris Jordan med prosjektet Message from the Gyre
- Signe Marie Andersen/Somehow Starfish
- Norsk institutt for naturforskning/Reinsdyrbilder
- Paulina Tamara/Cyan Folio
- Juryert utstilling

Arrangementer

Barnas fotodag

Barnas fotodag ble arrangert siste søndag i april, samme dag som Verdens hullkameradag. Barn fikk her muligheten til å være kreative med fotografi ved å fotografere med hullkamera, og fremkalle bildene i mørkerommet; en videreføring av immateriell kulturarv. I tillegg fikk barna prøve seg på andre fotografiske teknikker, delta på workshop med lysgraffiti, utføre en fotorebus og lage solbilder. Barnas fotodag ble i år arrangert for åttende gang.

Fotografiets dag

Foto: Tommy Skaug
Lill-Ann Chepstow-Lustys containerutstilling

Fotografiets dag ble arrangert for trettende gang, i samarbeid med de norske fotografforeningene. Målet er å samles om et felles arrangement for å vise bredden i fotografiet i Norge. Tema «Helt dyrisk» evnet å fange et bredt publikum ved hjelp av spektakulære bilder av dyr. Samtidig ga temaet et godt grunnlag for å adressere viktige samfunnsproblemer som dyrevelferd og miljøproblematikk. 1288 besøkte Fotografiets dag 2019. Over 60 fotografer stilte ut, seks fotografforeninger deltok, fem foredragsholdere bidro med sine betraktninger og publikum kunne delta på ti ulike aktiviteter.

Foredrag:

- Festivalutstillinger Audun Rikardsen
- Antony Penrose om sin legendariske mamma Lee Miller
- Kunstnersamtale med Signe Marie Andersen
- Filosof Lars Fr. Svendsen med temaet "å forstå dyr"

Fellesarrangementer på Karljohansvern

Lys i mørket med mer enn 30 aktører der Preus museum arrangerte utendørs portrettfotografering i mørket med lysgraffiti. 172 besøkende denne kvelden.

Jul på Karljohansvern er et todagers julemarked første helg i desember med aktiviteter og verksteder for besøkende og omvisning i utstillingene. 2300 besøkende i 2019, en økning på 500 besøkere siden fjoråret.

Andre arrangementer

Il tillegg til de fire store arrangementene har museet mindre arrangementer gjennom året for å aktualisere utstillingene og nå målet med å videreutvikle aktiviteter.

- 3. februar: Familiesøndag med omvisning og verksted
- 19. - 22. februar: Vinterferieaktiviteter for familien, med verksted for barn
- 3. mars: Familiesøndag med omvisning og verksted
- 17. mars: Finissage med Rune Eraker
- 6. april: Klesbyttedag og førvisning av utstilling
- 7. april: Utstillingsåpning Krigstid og Lee Miller - War and Fashion
- 8. april: Utstillingsforedrag (med Lee Millers barnebarn Amy Bouhassane)
- 13. - 22. april: Påskeåpent museum med påskeaktiviteter
- 28. april: Barnas fotodag
- 7.-10. mai: Konserveringsworkshop: Identifisering og bevaring av fotografiske og digitale materialer
- 18. mai: Internasjonal museumsdag
- 26. mai: Turist i eget fylke
- 16. juni: Fotografbesøk i biblioteket: Terje Abusdal
- Nordisk møte for speiderledere besøkte museet
- Juli: Ferieklubben (i samarbeid med Horten kommune)
- 18. august: Fotografiets dag
- 26. september: Lys i mørket

- 29. september: Utstillingsåpning
- 30. september - 1. oktober: Fotobokworkshop med Rebecca Jafari
- 1. - 4. oktober: Høstferieaktiviteter på Preus museum
- 7. november: Fotografbesøk i biblioteket: Jo Staube
- 7. - 8. desember: Julemarked med pepperkakeby, barneaktiviteter, eventyrfortelling og omvisinger

- Oracle 37 in Norway
I perioden 29. oktober til 4. november var Preus museum vertskap for Oracle, det internasjonale møtet for fotokuratorer. Møtet startet i 1983 i USA og er årlig. Museet har hatt en deltaker med på møtet siden 2009.

Pre-turen (29.10-1.11, 18 deltakere) besøkte Astrup Fearnley Museet, Nobel Fredssenter, Norsk Folkemuseum, Vikingskipene, Norsk Industriarbeider Museum/Vemork og Telemark Museum.

Selve møtet (1-4.11, 58 deltakere fra USA, Europa, Brasil og India) ble holdt i Horten, men man besøkte også Nasjonalbiblioteket, Henie Onstad Kunstsenter og Haugar Vestfold Kunstmuseum. Diskusjonene handlet bl.a. om "Equality and inclusion", "Addressing climate change" og "Censorship: balancing programming and entertainment"

Eksterne foredrag

Seniorkurator holdt foredrag på Sentrumskirkens hyggetreff om kommende utstillinger i februar og på OKK om Elisabeth Meyer som var et aktivt medlem av klubben i sin levetid.

Arkivar holdt foredrag om Kåre Kivijärvi på Sørlandets kunstforening

I samfunnsrolleprosjektet Tid, sted og rom holdtes foredrag på Oslo Met. på Oslo Fotokunnskole og på Cinemateket

Praktikanter

Våren 2019 (Mars - Mai) hadde konserveringsavdelingen en praktikant fra Universitet Antwerpen, Faculty of Design Sciences. Praktikanten Evi Elisabeth Paula Vandenhede er master-student innen fotokonservering. Hovedfokus i praktikant arbeid var restaurering og konservering av deler av det omfangsrike våtplatepositiv-samlingen og forskningsarbeidet med dette. I tillegg støttet praktikanten konserveringsarbeidet og utstillings forberedende arbeid rund bibliotekets brev samling, museets stereo fotografiske samling og Curtis utstilling og arbeidet med det franske maleri samlingen som er utstilt delvis i bibliotek. På denne måten fikk hun en innblikk i mange deler av museets bruk av konservater.

I august hadde utstillingsavdelingen en praktikant fra Visual Art Paris I, Panthéon Sorbonne University på ERASMUS stipend, som bisto både med utstilling I En Fotohistorie og på Fotografiets dag.

Besøk

Museet er åpent fra torsdag til søndag fra september til mai og hver dag i juni, juli og august. Det blir fortsatt lagt vekt på å drive formidling til skoleklasser og grupper i de dagene museet er stengt.

Fornyng

Museet skal arbeide for å øke bredden i virksomheten for å nå nye besøkende og med å etablere nye samarbeidspartnere samt styrke de internasjonale kontaktene. Målet for året er for en stor del oppnådd. Museet har videreutviklet dialogen med de besøkende gjennom

sosiale medier. Museet har også profilert seg gjennom sin hjemmeside og sitt arbeide for å bli synlige i en internasjonal kontekst. Bla annet gjennom deltagelse i internasjonale konferanser som Oracle

Immateriell kulturarv

Den immaterielle kulturarven vil også i fremtiden ivaretas gjennom mørkeromskurs og workshoper i eldre fotografiske teknikker.

Museet opplever en økt interesse for håndverket og kunnskapen rundt fremstillingen av analoge fotografier. Det å lære seg hvordan man jobber i mørkerommet er en videreføring av den kulturelle kulturarven, en kunnskap som var svært vanlig for bare en generasjon siden, men som har forsvunnet til fordel for det umiddelbare digitale fotografiet. Mørkeromskurs har blitt arrangert for videregående skoler i 2019, og på Barnas fotodag får barn i skolealder et innblikk i magien.

TID, STED, ROM

Prosjektet TID, STED, ROM er et treårig prosjekt som gjennom mindre delprosjekt, skal resultere i en metodeveiledning til bruk for museer for å bevisstgjøre museene deres samfunnsansvar og bidra til synliggjøring av marginaliserte grupper. Prosjektet bruker fotografiet som et demokratisk verktøy som skaper utgangspunkt for dialog og selvrefleksjon.

Workshops

I løpet av året har det blitt gjennomført fire workshops.

I Bjørgvin fengsel ble det avholdt en workshop med 7 deltakere fra med temaet TID. Marianne Walderhaug fra referansegruppen var med som observatør på to av dagene noe som gav et verdifullt perspektiv på arbeidet i løpet av uken.

På temaet STED gjennomførtes workshops i Halden fengsel og i Bastøy fengsel. To forskjellige fengsel. Halden er et lukket fengsel og til tross innskrenkede muligheter til frihet så ble prosjektet gjennomført med godt resultat og vi fikk belyst mange av de problematikkene prosjektet ønsker å fokusere på mht. definisjonsmakt. På Bastøy er soningsforholdene er såpass frie, dette bidrar til at dette er et samarbeid som det er gode muligheter for å kunne videreutvikles. Under workshopen var ansvarlig for museets formidling med som observatør, for å benytte muligheten til å kartlegge hvordan rollen som formidler forandres når hen skal formidle førstehåndsberetninger.

På Bredtveit fengsel ble det av holdt workshop på temaet ROM. En viktig workshop som har resultert i et unikt og verdifullt bidrag til prosjektet da det representerer det kvinnelige perspektivet.

Samarbeidsinstitusjoner

Samarbeidsinstitusjonene for prosjektet er en viktig brikke i erfaringsgrunnet som skal ligge til grunne for revideringen av metodeveiledningen da de skal gjøre egne prosjekter med vår veiledning basert på den kunnskapen vi har fra våre egne prosjekter. Vi har allerede samarbeidsavtaler med Trastad Samlinger, Perspektivet museum, Interkulturelt museum og Østfoldmuseene - Folkenborg museum om prosjekter til implementeringsperioden og det er et mulig samarbeid også med lokale myndigheter og Lee Miller stiftelsen på gang.

Referansegruppen

18.10.2019 holdt referansegruppen sitt første møte. På møtet evaluerte vi i fellesskap fengselsprosjektet og særlig viktig var bidragene fra Marianne Walderhaug og Hilde Lundeby som hadde vært med som observatører på hver sin workshop. Det ble også holdt

en forelesning av Jamie Johnston og Ragnar Kjartansson fra Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag, OsloMet med tematikken Inclusive Practices: ABM institutions and the public sphere. Etter dette gikk vi i fellesskap gjennom disposisjonen til metodeveiledningen før samarbeidspartnerne presenterte sine idéer for implementeringsprosjektene.

Prosjektets referansegruppe har ansvaret for å revidere metodeveiledningens innhold og består av representanter fra samarbeidsinstitusjonene samt eksterne eksperter som er involvert i prosjektet på ulikt vis. Medlemmene i referansegruppen per utgangen av 2020 er:

- Jamie Johnston, PhD, Associate Professor, Department of Archivistics, Library and Information Science, OsloMet
- Hilde Lundeby - Psykolog med lang fartstid i kriminalomsorgen som arbeider som seniorrådgiver i Kriminalomsorgsdepartementet.
- Elizabeth Wewiora - Creative Producer Open Eye Gallery, Liverpool og programansvarlig for MA Photography as socially engaged practice på University of Salford
- Marianne Walderhaug -Filosof ved Bjørgvin fengsel med doktorgrad i filosofiske samtaler med innsatte
- Silje Gulstad - formidlingsansvarlig på Trastad samlinger
- Kathrin Pabst - Seksjonsleder, førstekonservator NMF, museums- og profesjonsetikk, museer som aktive samfunnsaktører, forskning og publikasjoner
- Camilla Erenius - Formidlingsansvarlig på Perspektivet museum
- Erik Castberg Tresselt - Formidlingsansvarlig Østfoldmuseene - Folkenborg museum
- Ingrid Østerholt - formidlingsansvarlig Preus museum
- Maja Holst Svendsen - prosjektmedarbeider TID, STED, ROM og formidler Preus museum
- Ingrid Nilsson - Direktør Preus museum
- Pål Henrik Ekern - Prosjektleder Preus museum

Referansegruppen har hatt ett møte i 2019

Evaluering av TID

I prosjektet har det foretatts evalueringintervjuer i Berg fengsel og har i tillegg evalueringmøte for workshopen i Bjørgvin fengsel. Det ble lagt særlig vekt på hvordan man skal ivareta likeverdet med deltakerne, samt unngå stigmatisering og det å la prosjektet være preget av egen agenda. Det ble også brukt en del tid på å tydeliggjøre observatørens funksjon og roller under workshopene, samt foretatt en del mindre strukturelle endringer av opplegget.

Studiereise

I slutten av oktober var prosjektledere på studiereise til Liverpool for å lære av institusjoner som har mye erfaringer med å jobbe med liknende prosjekter, både universitet og gallerier. Turen var lærerik gav mulighet til å drøfte ulike former for metodikk. Kan hende mest interessant var idéen om at institusjoner må bli langt mer responsive og at man trenger å skape arenaer for å kunne være en aktiv samfunnsaktør. I tillegg til dette ble det etablert noen potensielle samarbeid, bl.a. med å bistå Open Eye Gallery i arbeidet med et opplegg de selv skal gjøre i fengsler.

Metodeveiledningen

Den siste tiden før jul begynte arbeidet med et utkast til metodeveiledningens praktiske del. I starten av 2020 kommer det å arbeides videre med metodeveiledningen og også begynne arbeidet med fagtekstene til fordypningsdelen.

Nasjonale oppgaver

Museet er den naturlige ansvarsinstitusjonen for Fotonettverket, opprinnelig "ABM-nettverk for fotografi - Nasjonalt nettverk for bevaring og formidling av kulturhistorisk fotografi", og har vært nav siden 2007. Nettverket skal arbeide for å styrke fotografi og fotohistorien i et nasjonalt perspektiv gjennom to nettverkstreff i året samt tilby konferanser og workshoper.

Museet har også ansvar for ut- og innførsel av fotografiske kulturminner fra før 1950.

Fotonettverket

Nettverket har 40 medlemmer. Det ble holdt 2 vanlige møter og et ekstraordinært:

Vårmøtet 8-9. april i Horten (Sjømilitære Samfund):

Det var 31 deltakere fra 23 institusjoner. Tema for møtet var arkivarbeid tett knyttet opp mot de to forskningsprosjektene Preus museum og Nettverket har fått penger til av Kulturrådet: Norsk fotohistorie 1940-2011 og Tid, Sted og Rom.

Dette var et «lunsj til lunsj»-møte med 5 gjesteforelesere (Paul Sporsheim, Papirarkivet; Ami Bouhassane, Lee Miller Archive; Tone Svinningen, Billedredaktør/Frilanser; Erland Pettersen, Arkivverket/Riksarkivet og Pål Ekern, prosjektleder «Tid, sted og rom» Preus museum.

Høstmøtet 14. oktober i Oslo (Nasjonalbiblioteket):

På dette møtet var det 25 deltakere til stede som representerte 20 institusjoner. I tillegg hadde en institusjon sendt rapport fra sitt museum.

Høstens møte, som alltid er et kortere møte i forbindelse med Landskonferansen, er vanligvis et rapporteringsmøte, både når det gjelder å fortelle hverandre hva vi holder på med og prosjekter vi er involvert i. I tillegg er det selvfølgelig viktig å orientere om økonomi og diskutere planer for neste års vårmøte.

Åpent møte 2. november på Nasjonalbiblioteket i forbindelse med konferansen Oracle 37 i Norge.

Et seminar i forbindelse med at Preus museum var vertskap for den internasjonale fotokurator og -historiegruppen Oracle ble arrangert på Nasjonalbiblioteket. Både for å la de 57 deltakerne fra USA, Europa, Brasil og India bli kjent med NB og for at prosjektet om å forske på nyere norsk fotohistorie skulle få muligheten til å få utnyttet tilfanget av fagfolk der flere hadde deltatt i liknende prosjekter. 10-15 nettverksmedlemmer deltok på møtet.

Prosjekter

Egeninitierte

Etiske retningslinjer ble vedtatt våren 2017 og har siden 2019 også gått over til å bli et samarbeidsprosjekt med ICOM Norge. Preus museum har en representant i prosjektet.

Forskningsprosjekter

Norsk fotohistorie 9. april 1940 til 22. Juli 2011: prosjektet ble for perioden 2018-2020 gitt i alt kr.

2.641 mill. Det er Preus museum som «eier» prosjektet som leder av Fotonettverket, mens Norsk Folkemuseet har prosjektledelsen. Forskningsprosjektet drives frem av fire av fotonettverkets institusjoner: Norsk Folkemuseum, Nasjonalbiblioteket, Teknisk Museum og Preus museum. I alt deltar 9 av institusjonene i nettverket i de fire forskningsgruppene. For mer informasjon se under kapittel Forskning.

Økonomi

Siden 2018 har hver medlemsinstitusjon betalt inn kr. 2000 til en felles kasse som brukes til møtene for bl. a. foredragsholdere.

Kulturrådets samling for nettverkseiere i Bodø

I november var museet invitert til en samling på den nye museumsavdelingen ved Kulturrådet i Bodø, for å rapportere og diskutere de faglige nasjonale nettverkene.

Nettverkene er organisert på veldig forskjellige måter men samtidig bekrefte møtet at Fotonettverket fungerer godt. I møtet fremkom også mange ideer til videre utvikling som kan tas med til nettverket for diskusjon.

Landskonferanse Foto

På Landskonferansen så man nærmere på norsk fotohistorie i perioden fra 9. april 1940 til 22. juli 2011, og på hvordan fotografiet inntar en stadig mer sentral posisjon i samfunnsutvikling og kultur. Hvordan kan denne historien forstås og fortelles? Og hvordan har fotografiet bidratt til å forme vår verden? Konferansen var en måte å formidle deler av forskningsprosjektet, "Nyere norsk fotohistorie", med foredrag av deltagere i prosjektet. Konferansen var et samarbeid mellom NB og Preus museum og hadde 200 deltager og var i Oslo. Preus museum bidro med tre innlegg på konferansen.

Utførsel av kunst- og kulturminner

Museet har forvaltningsansvar når det gjelder utførsel av fotografi, fotografiapparater og annet fotoutstyr fra før 1950. Det har i løpet av året ikke kommet inn noen søknader. Lenken til informasjon, skjemaer og listen over ansvarsinstitusjoner er oppdatert i samarbeid med Tolldirektoratet og ligger på museets hjemmeside.

Foto: Tommy Skaug, Anthony Penrose og Ingri Østerhot ved boksigneringen.

Foto: Tommy Skaug, fra utstillingene i Artilleriverkstedet på Fotografiets dag 2019